

**Obchodní akademie
a Střední odborná škola
gen. F. Fajtla, Louny**

S M Ě R N I C E

Účinnost předpisu: **13.04.2026**

Pořadové číslo: **2/2026**

Vydán dne: **08.04.2026**

Správce předpisu: **Hospodářsko-ekonomický úsek**

Název předpisu:

PROVOZNÍ A VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ KUCHYNĚ A VÝDEJNY STRAVY

Změny:

p.č.	č. předpisu	název předpisu	účinnost od	záznam provedl
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				

Článek I. Úvodní ustanovení

1. Ve výrobních a ostatních prostorách kuchyně musí zaměstnanci dodržovat stanovené postupy pro uvádění pokrmů do oběhu, předpisy a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a návody k obsluze a údržbě výrobních a pracovních prostředků a zařízení.
2. Konat činnosti ve stravovacích službách mohou pouze zaměstnanci, kteří splňují předpoklady zdravotní způsobilosti a mají potřebné znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví.
3. Provoz je řízen v souladu s platnými předpisy, zejména:
 - zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání
 - vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování
 - zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
 - vyhláškou č. 137/2004 Sb., o hygienických požadavcích na stravovací služby a o zásadách osobní a provozní hygieny při činnostech epidemiologicky závažných
 - vyhláškou č. 84/2005 Sb., o nákladech na stravování a jejich úhradě v příspěvkových organizacích zřízených územními samosprávnými celky
 - Nutričním doporučením Ministerstva zdravotnictví ČR ke Spotřebnímu koši – Doporučení pro sestavování jídelních lístků ve školních jídelnách
 - Metodickou pomocí k zajištění kvalitního školního stravování vydanou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy
 - Metodickým návodem Ministerstva zdravotnictví ČR k hodnocení výživových ukazatelů školního stravování pomocí spotřebního koše
 - nařízením ES 852/2004 (219/2009 pozměněno) o hygieně potravin.
 - dodržováním systému HACCAP

Článek II. Práva a povinnosti strážníků

1. Strážníci jsou seznámeni s provozním řádem školní kuchyně a výdejny stravy, který je k dispozici na vývěsce ve školní jídelně a na internetových stránkách školy a jsou povinni se jím řídit.
2. Jídelní lístek je vyvěšován v tištěné podobě při vstupu do jídelny, v elektronické podobě na stránkách školy a v jídelně na objednávkovém terminále, a to minimálně 1 týden předem.
3. Připomínky a problémy jsou hlášeny dozorujícímu pedagogovi nebo vedoucí školní jídelny.
4. Do objektu školní jídelny nemají přístup ti, kteří se zde nestravují. Výjimku tvoří pedagogičtí pracovníci zajišťující dohled a strážníci, kteří zde konzumují vlastní jídlo.

Strážníci jsou dále povinni:

1. dodržovat stanovenou výdejní dobu,
2. řídit se pokyny pedagogického dozoru, vedoucí školní jídelny nebo kuchařek,
3. při příchodu se řadit ve frontě u výdejního okénka ve stejném pořadí v jakém přišli a dodržovat zásady slušného chování
4. chovat se při stravování ohleduplně, v souladu s hygienickými a společenskými pravidly při stolování,
5. konzumovat jídla a nápoje u stolů vsedě,
6. po skončení oběda odnést použité nádoby na určené místo a vytřídit je,
7. šetřit zařízení a vybavení školní jídelny a uhradit případné způsobené škody na majetku školy,

- každý úraz neprodleně oznámit dozorujícímu pedagogovi,
- zakoupit čip objednávkového systému, chránit ho proti ztrátě a poškození. Čip je nepřenositelný a jiného strávnicka. Bez čipu nelze stravu vydat.

Článek III.

Způsob objednávání, odhlašování, placení obědů a stanovení výdejní doby

- Každý žák (student) je povinen podat vždy na daný školní rok novou přihlášku. Toto se nevztahuje na zaměstnance a cizí strávnicky, jejichž evidence je vedena elektronicky vedoucí školní jídelny.
- Přihlašování i odhlašování obědů se provádí prostřednictvím webové aplikace e-jidelnicek.cz, nebo prostřednictvím objednávkového terminálu v jídelně Osvoboditelů, popř. prostřednictvím terminálu ve výdejně stravy Postoloprtská.
- Přihlašování obědů probíhá nejpozději do 14.00 hodin předchozího dne na následující den. Odhlašování obědů probíhá nejpozději do 7.00 hod. dne, na který byla strava přihlášená.
- Objednávkový systém umožňuje po přihlášení strávnicka do systému sledovat stav jeho konta, měsíční přehledy odebrané stravy apod.
- Obědy pro studenty (nevztahuje se na stravování zaměstnanců) připravované v rámci školního stravování se v souladu s vyhláškou č.107/2005 Sb., o školním stravování v platném znění zásadně vydávají a konzumují přímo v jídelně. Žáci si nesmí odnášet oběd v jídlonosičích mimo provozovnu. V případě, že se ze závažných důvodů (nemoc) nepodaří oběd odhlásit včas, je možné ho vyzvednout a odnést v jídlonosiči (pouze s příslušným čipem!). První den neplánované nepřítomnosti ve škole je u žáků považován za školní stravování se všemi důsledky. Od druhého dne nepřítomnosti žáka se pro výdej jídla, popř. vyúčtování neodhlášeného oběda, použije cena platná pro cizí strávnicky v rámci doplňkové činnosti. Za tuto cenu se rovněž poskytne oběd zaměstnancům po dobu čerpání jejich dovolené, nebo po dobu jejich dočasné pracovní neschopnosti v případě, že si ho budou chtít odebrat (počínaje prvním dnem).
- Zaměstnanec také nemá nárok na oběd za zvýhodněnou cenu, byl-li vyslán na služební cestu a uplatňuje v cestovním příkaze stravné. Oběd musí mít odhlášen.
- V případě, kdy je počet objednaných jídel menší než 15 nebude toto jídlo připravováno. Strávnicki budou o této skutečnosti informováni u výdeje stravy. Školní kuchyně nevaří v době jarních, podzimních a zimních prázdnin.
- Obědy se hradí předem bezhotovostně na účet 167762648/0300 s variabilním symbolem uvedeným v přihlášce ke stravování. V případě, že platba nebude řádně označena var. symbolem, nebude možné platbu přiřadit ke strávnickovi, se stejným důsledkem, jako kdyby bylo nezaplaceno. Vrácení přeplatků probíhá pouze bezhotovostně na účet plátce úhrady za stravování. Výjimku tvoří cizí strávnicki, kteří mohou hradit stravování hotovostně v kanceláři vedoucí školní jídelny.

9. Stanovení výdejní doby:

Osvoboditelů:		
Obědy:	Výdej do jídelnosičů a cizí strážníci:	11.00 – 11.20 hod.
	Žáci a zaměstnanci školy:	11.20 – 14.00 hod.
Postoloprtská:		
Obědy:	Žáci a zaměstnanci školy:	11.00 – 14.00 hod.

Dohled nad strážníky v době oběda ze Speciální základní školy, Louny zajišťují zaměstnanci této školy.

Článek IV. Zásady osobní a provozní hygieny

1. Zaměstnanci školní kuchyně jsou povinni:

- a) podrobit se v případech stanovených právním předpisem nebo rozhodnutím příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví lékařským prohlídkám a vyšetřením, které provádí praktický lékař, který fyzickou osobu registruje,
- b) informovat praktického lékaře, který fyzickou osobu registruje, o druhu a povaze své pracovní činnosti,
- c) uplatňovat při pracovní činnosti znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví a dodržovat zásady osobní a provozní hygieny,
- d) k výrobě a přípravě pokrmů používat jen látky, suroviny, polotovary a potraviny, které jsou zdravotně nezávadné a odpovídají stanoveným požadavkům,
- e) používat jen technologické a pracovní postupy, které zajistí zdravotní nezávadnost podávaných pokrmů,
- f) dodržovat podmínky pro výrobu, přípravu, skladování a uvádění pokrmů do oběhu,
- g) zajistit, aby podávané pokrmy vyhovovaly mikrobiologickým a chemickým požadavkům, měly odpovídající smyslové vlastnosti a splňovaly výživové požadavky podle skupiny spotřebitelů, pro které jsou určeny,
- h) provádět opatření proti vzniku a šíření infekčních onemocnění a otrav z podávaných pokrmů,
- i) v případech a způsobem upraveným právním předpisem odebírat a uchovávat vzorky podávaných pokrmů,
- j) při výrobě, přípravě, skladování a uvádění pokrmů do oběhu používat pouze zdravotně nezávadné materiály a předměty,
- k) používat po celou dobu výkonu práce čisté osobní ochranné pracovní prostředky,
- l) dodržovat zákaz kouření.

2. Zaměstnanci nesmí při stravování žáků a zaměstnanců školy podávat pokrmy z tepelně neopracovaných vajec a syrového masa včetně ryb.

3. Zásady provozní hygieny:

- a) náčiní, nádobí, pracovní plochy, strojně technologické zařízení, přepravní obaly a rozvozní prostředky musí být udržovány v čistotě a v takovém stavu, aby nedocházelo k ohrožování jakosti a zdravotní nezávadnosti potravin a pokrmů,
- b) úklid všech pracovišť a prostor se provádí průběžně za použití mycích, popřípadě dezinfekčních prostředků podle povahy technologického procesu a zpracovávaných potravin a návodu výrobce,

- c) sanitární zařízení, zejména WC, musí být udržovány v čistotě a provozuschopném stavu,
- d) pomůcky a prostředky určené k hrubému úklidu je třeba používat takto označené či barevně odlišené a ukládat je odděleně od pomůcek na čištění pracovních ploch a zařízení přicházejících do přímého styku s potravinami a pokrmy,
- e) musí být prováděna likvidace organického a anorganického odpadu,
- f) předměty nesouvisející s výkonem pracovní činnosti nelze přechovávat v objektu školní kuchyně,
- g) preventivně je nutno působit k zamezení výskytu hmyzu a hlodavců a průběžně musí být prováděna běžná ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace,
- h) do zázemí školní kuchyně a výrobního prostoru nelze připustit vstup nepovolaných osob a zvířat. Do školní jídelny je přísný zákaz vstupu zvířat,
- i) osobní věci, občanský oděv a obuv lze odkládat pouze v šatně, a to odděleně od pracovního oděvu,
- j) pro úklid lze používat jen takové mycí, čisticí a dezinfekční prostředky, které jsou určeny pro potravinářství,
- k) v místnosti, kde se skladují, vyrábějí, připravují a vydávají potraviny a pokrmy a myje nádobí nelze kouřit,
- l) na pracovišti musí být dodržován oddělený režim mytí stolního a provozního nádobí, přepravních obalů a rozvozních prostředků.

4. Pro výkon činností ve školní kuchyni se stanoví tyto zásady osobní hygieny:

- a) je nutno pečovat o tělesnou čistotu a před započatím vlastní práce, při přechodu z nečisté práce na čistou (například úklid, hrubá příprava), po použití WC, po manipulaci s odpadky a při každém znečištění je nutno si umýt ruce v teplé vodě s použitím vhodného mycího (případně dezinfekčního) prostředku,
- b) je nutno nosit osobní ochranné pracovní prostředky, zejména pracovní oděv, pracovní obuv a pokrývku hlavy při výrobě potravin. Pracovní oděv musí být udržován v čistotě a podle potřeby měněn v průběhu směny,
- c) nelze opouštět objekt školní kuchyně v průběhu pracovní doby v pracovním oděvu a v pracovní obuvi,
- d) je nutno zdržet se jakéhokoliv nehygienického chování na pracovišti (například konzumace jídla, kouření, úpravy vlasů a nehtů),
- e) je nutno mít na ruce krátce ostříhané a čisté nehty a ruce bez ozdobných předmětů,
- f) použitý pracovní oděv, jakož i občanský oděv je nutno ukládat na místo k tomu vyčleněné; pracovní oděv a občanský oděv se ukládají odděleně.

Článek V. Požadavky provozu

1. Pro účely splnění požadavků BOZP jsou zaměstnanci školní kuchyně povinni:

- a) nepracovat s nožem směrem k tělu,
- b) odkládat nářadí, zejména použité nože, vždy na určené místo,
- c) udržovat volné únikové cesty a únikové východy,
- d) nádoby s pokrmy (i prázdné) stavět jen do míst, kudy se neprochází,
- e) při manipulaci s nádobami s horkým obsahem vždy používat ochranné chňapky a dbát zvýšené opatrnosti při chůzi
- f) nasazovat přídatná zařízení u kuchyňských robotů jen při vypnutém motoru,
- g) do masového strojku vtlačovat maso jen dřevěnou paličkou, tlačítkem, u nářezových strojů používat při obsluze příslušného náčiní, špičky salámu odkrajoval ručně,
- h) zkoušky těsta, popřípadě jiných surovin připravovaných robotem, dělat jen po zastavení stroje,
- i) nepohazovat pomůcky na vaření (nože, vidličky, naběračky apod.) po stole,
- j) dbát na to, aby podlahy ve všech prostorách školní kuchyně a jídelny byly do sucha vyřeny, bez zbytků pokrmů a odpadků,

- k) nádoby z důvodu bezpečné manipulace nenaplňovat tekutinami po okraj; zacházet (vyklápět) s elektrickými či plynovými spotřebiči a pánvemi jen při vypnutí elektrického proudu (plynu); přesvědčit se vždy o výši vody v plášti kotle podle vodoznaku; zabezpečit vypouštěcí kohoutky varných kotlů proti náhodnému otevření; dbát na správnou funkci pojišťovacích ventilů a manometrů,
- l) nepřenášet sám nadlimitní břemena, velké nádoby s horkou vodou nebo horkými pokrmy,
- m) dávat pozor při snímání pokliček a pák z nádob s horkými pokrmy,
- n) závady na strojích a jiném zařízení ihned oznamovat vedoucí školní kuchyně a zabezpečit jejich opravu odborně způsobilým zaměstnancem,
- o) plně se soustředit na práci; při práci se nerozptylovat a nerušit ostatní při pracovní činnosti,
- p) zvýšenou pozornost věnovat bourání masa a při vykostování; při této práci používat ochrannou zástěru s drátěnou vložkou a ochranné rukavice či polorukavice proti pořezání,
- q) chléb a ostatní pečivo uschovávat v určených čistých policích, umístěných minimálně 50 cm od podlahy, od stěn oddělen vloženým nebo jiným laťovým podobným zařízením; chléb nesmí být kladen ve vrstvách na sebe,
- r) pravidelně kontrolovat lhůtu použitelnosti potravin a konzerv
- s) sekanou nebo mleté maso připravovat ne dříve než 3 hodiny před tepelným zpracováním; takové maso se nesmí přechovávat přes noc syrové,
- t) při manipulaci s pokrmy nebo poživatinami se jich nedotýkat přímo rukama, pokud to není podle jejich povahy nezbytné; zaměstnanci musí vždy používat vhodné náčiní a příborů a počínat si přitom s úzkostlivou čistotou,
- u) dodržovat zákaz kladení bílého nádobí nebo mělkého černého nádobí naplněného pokrmem nebo umyté na podlahu a ponechávat je v nečistém nebo prašném prostředí nezakryté,
- v) při mytí nádobí a příborů používat dostatečného množství čisté horké pitné vody; nádobí smývat ve dvou vodách; teplota mycí vody min. 40o C; nepoužívat kovových drátěnek; voda k poslednímu smývání má být horká, aby nádobí samo oschlo a nebylo třeba používat utěrek; dezinfekce nádobí se provádí jenom na zvláštní pokyn orgánů státního odborného dozoru,
- w) při obsluze a používání plynových sporáků, stoliček, pečicích trub apod. dbát, aby nedošlo ke zhasnutí některého hořáku, a tím unikání nespáleného plynu, který by mohl způsobit výbuch a značné škody na zdraví; je-li v místnosti cítit plyn, nesmí se provádět žádná manipulace s jakýmkoliv zařízením ani s otevřeným ohněm; v takovém případě musí být přívod plynu uzavřen a otevřeny dveře a okna,
- x) při obsluze elektrických spotřebičů, strojů a zařízení provádět pouze takové úkoly, které obvyklá práce vyžaduje a brát do rukou jen ty části, které jsou k tomu určeny,
- y) nedotýkat se vadných vodičů nebo nedostatečně chráněných přívodů ke spotřebičům a strojům a nevěšet na části elektrické instalace, vypínače a kabely žádné předměty nebo části oděvu,
- z) při použití horních podlaží kuchyňských pecí dbát zvýšené opatrnosti při vyndávání rozpálených pekáčů,
- aa) nevybírat za chodu stroje brambory nebo nesahat do otevřeného stroje rukou,
- bb) jakékoliv závady ihned ohlásit vedoucí školní kuchyně, včetně mimořádných událostí.

Při příchodu a odchodu z pracoviště zodpovídá pověřená kuchařka za:

- odemčení a kontrolu objektu školní jídelny
- vypnutí strojů, světel, plynu, uzavření oken v kuchyni
- uzamčení, uzavření oken a kontrolu celého objektu

**Článek VI.
Ostatní ustanovení**

Touto směrnicí se zrušuje směrnice č. 3/2025.

Ing. Kateřina Tomšíková, Ph.D.
ředitelka školy